

	Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
<b>Переклад науково-технічної літератури</b> <b>Робоча програма освітнього компонента (Силабус)</b>			<b>Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови</b>

#### Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, 7 семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>3 кредити (90 годин): 54 години – аудиторна робота (з них 18 годин – лекції, 36 годин – практичні заняття) 36 годин – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, ДКР</i>
Розклад занять	<i><a href="http://rozklad.kpi.ua">http://rozklad.kpi.ua</a></i>
Мова викладання	<i>Німецька / Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Канд. філол. наук, доц. кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Баклан Ірина Миколаївна <a href="https://ktpnm.kpi.ua/node/1412">https://ktpnm.kpi.ua/node/1412</a>
Розміщення курсу	Дистанційний курс на платформі Сікорський: <a href="https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3916">https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3916</a> Дистанційний курс у Google Classroom: <a href="https://classroom.google.com/c/NjMzNDM1NTQyOTA3?cjc=hy7c65e">https://classroom.google.com/c/NjMzNDM1NTQyOTA3?cjc=hy7c65e</a>

#### Програма освітнього компонента

##### 1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Опанування освітнього компонента «Переклад науково-технічної літератури» надає здобувачам професійні навички для успішного здійснення перекладацької діяльності в сучасних умовах ринку праці, які поєднують у собі передперекладацький аналіз тексту оригіналу, технологічний аспект перекладу та постперекладацьке редагування тексту перекладу.

**Метою** вивчення освітнього компонента «Переклад науково-технічної літератури» є формування у здобувачів здатностей:

- використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку та українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у сфері науково-технічного перекладу;
- збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати та перекладати науково-технічні тексти;
- вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань у галузі перекладу науково-технічної літератури;
- усвідомлювати засади і технології створення науково-технічних текстів різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами;
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз науково-технічних текстів різних стилів і жанрів;
- здійснювати адекватний письмовий та усний переклад науково-технічних текстів відповідно до чинних нормативних вимог;
- реферувати й анотувати різножанрові науково-технічні тексти українською та німецькою мовами;
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу.

**Предметом** освітнього компонента є вивчення особливостей перекладу науково-технічних текстів різних жанрів у межах німецько-української мовної пари, а також специфіка редагування перекладу з урахуванням прагматичних аспектів тексту оригіналу й тексту перекладу.

Освітній компонент «Переклад науково-технічної літератури» викладається в 7-му семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

2. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності у сфері перекладу науково-технічних текстів.

3. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності під час перекладу науково-технічних текстів.

4. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових науково-технічних текстів різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами.

5. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз науково-технічних текстів різних стилів і жанрів.

6. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності перекладача науково-технічних текстів.

7. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв’язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі науково-технічного перекладу та нести відповідальність за прийняття перекладацьких рішень у непередбачуваних умовах.

8. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.

9. Здійснювати адекватний письмовий переклад науково-технічних текстів і якісно редагувати ці тексти відповідно до чинних нормативних вимог.

## **2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)**

Освітній компонент «Переклад науково-технічної літератури» вивчається на 4-му курсі протягом 7-го семестру. За структурно-логічною схемою ОП він належить до циклу професійної підготовки здобувачів. Передумовою вивчення цього освітнього компонента є опанування освітнього компонента «Німецька мова (основна). Частина 6». Крім того, освітній компонент «Переклад науково-технічної літератури» паралельно вивчається з освітнім компонентом

«Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1», що надає змогу багатовекторного опанування галузевого перекладу фахових текстів. Знання та навички, здобуті під час вивчення цього освітнього компонента також необхідні для опанування освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Курсова робота».

### **3. Зміст освітнього компонента**

#### **Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу**

Тема 1.1. Загальна характеристика перекладу фахових текстів

Тема 1.2. Основні труднощі перекладу фахових текстів

Тема 1.3. Жанрово-стилістичні та комунікативно-прагматичні аспекти перекладу фахових текстів

Тема 1.4. Моделі перекладацького аналізу фахових текстів

#### **Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів**

Тема 2.1. Особливості мікро- та макроперекладу фахових текстів

Тема 2.2. Редагування текстів перекладу фахової літератури

#### **Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури**

Тема 3.1. Науково-технічний текст як об'єкт перекладознавчих досліджень

Тема 3.2. Переклад первинної науково-технічної літератури

Тема 3.3. Переклад вторинної науково-технічної літератури

### **4. Навчальні матеріали та ресурси**

#### **Основні:**

1. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : монографія / А. Л. Міщенко. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.

#### **Додаткові:**

2. Гудманян А. Г., Баклан І. М. Практичний курс перекладу : підруч. для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. Бібліогр. : с. 155–163. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50366>.
3. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред. Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред. О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 584 с.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навчальний посібник / Карабан В. І. Вид. 5-те, випр. Вінниця : Нова Книга, 2018. 656 с. URL: [https://www.google.com.ua/books/edition/Переклад\\_англійської/6cZwDwAAQBAJ?hl=uk&gbpv=0](https://www.google.com.ua/books/edition/Переклад_англійської/6cZwDwAAQBAJ?hl=uk&gbpv=0)
5. Лисенко Г.Л., Баклан І.М., Чепурна З.В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям) : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034>.

### **Навчальний контент**

#### **5. Методика опанування освітнього компонента**

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

-активні (в тому числі інтерактивні) методи навчання (експрес-опитування, дискусія, мозковий штурм, кейс-метод тощо);

- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення); евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі запитань: порівняння перекладацьких явищ на основі зіставного аналізу тексту оригіналу й тексту перекладу; запитання, які передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;

- метод проблемно-пошукового навчання, що передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності здобувачів; частково-пошуковий метод (укладання та стандартизації галузевих терміносистем);

- метод синтагматично-парадигматичного аналізу термінологічних полів, метод контекстологічного та зіставного аналізу;

- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота (ДКР) тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувачів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність і медійну компетентність, що є визначальними факторами мотивації до вивчення освітнього компонента «Переклад науково-технічної літератури».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, а також з метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, WhatsApp та Viber, Zoom, Електронний кампус, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальними матеріалами;
- здійснюється надання зворотного зв'язку зі здобувачами щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;
- оцінюються виконані здобувачами завдання;
- ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання.

### Освітній компонент «Переклад науково-технічної літератури»

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практич ні заняття	Лекції	Рекомен дований час СРС
1	<p><b>Лекція 1</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.1. Загальна характеристика перекладу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <p>1. Фахові мови                  2. Функціонально-стильові аспекти перекладу фахових текстів                  2.1. Сутність поняття «функціональний стиль»                  2.2. Класифікація функціональних стилів                  2.3. Взаємозв'язок між поняттями «функціональний стиль», «стильовий тип», «стильовий вид» і «стильовий клас»                  2.4. Стилістично обумовлені особливості перекладу                  3. Типи функціонально-стилістичного перекладу                  3.1. Основні труднощі перекладу фахових текстів                  3.2. Технологія перекладу фахових текстів                  3.3. Особливості перекладу фахових текстів</p>	-	2	0,77

2	<p><b>Практичне заняття 1</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.1. Загальна характеристика перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до Лекції 1.</li> <li>2. Визначте функціональний стиль і вид запропонованих текстів відповідно до ієрархії функціонального стилю (роздавальний матеріал).</li> <li>3. Визначте функціональний стиль тексту на основі виділених фрагментів (тест).</li> </ol>	2	-	0,77
3	<p><b>Практичне заняття 2</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.1. Загальна характеристика перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Визначте функціональний стиль і вид наступних уривків текстів.</li> <li>2. Назвіть типові стилістичні засоби та особливості їх відтворення українською мовою.</li> <li>3. Яка заміна (трансформація) спостерігається у тексті перекладу виділеного фрагмента українською мовою? (тест)</li> </ol>	2	-	0,77
4	<p><b>Лекція 2</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.2. Основні труднощі перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Практичні проблеми перекладу фахових текстів та шляхи їх подолання.</li> <li>2. Функціонально-стильові труднощі перекладу текстів науково-технічного стилю.</li> </ol>	-	2	0,77
5	<p><b>Практичне заняття 3</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.2. Основні труднощі перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до Лекції 2.</li> <li>2. Перекладіть речення українською мовою.</li> <li>3. Визначте перекладацькі труднощі під час зіставного аналізу запропонованих текстів (роздавальний матеріал).</li> </ol>	2	-	0,77
6	<p><b>Практичне заняття 4</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b></p>	2	-	0,77

	<p><b>Тема 1.2. Основні труднощі перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виконайте переклад запропонованих текстів.</li> <li>2. Проаналізуйте труднощі перекладу фахових текстів.</li> <li>3. Відредагуйте переклад виділеного фрагмента, обравши правильний варіант (тест).</li> </ol>			
7	<p><b>Лекція 3</b></p> <p><b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b></p> <p><b>Тема 1.3. Жанрово-стилістичні та комунікативно-прагматичні аспекти перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття «жанр»</li> <li>1.1 Походження, історія, загальноживане значення і дефініції</li> <li>1.2. Аспекти опису жанрів</li> <li>1.3. Класифікації жанрів</li> <li>1.4. Методи аналізу жанрів</li> <li>2. Жанр vs. функціональний стиль</li> <li>3. Модель жанрового опису Сюзанни Гьопферіх</li> </ol>	-	2	0,77
8	<p><b>Практичне заняття 5</b></p> <p><b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b></p> <p><b>Тема 1.3. Жанрово-стилістичні та комунікативно-прагматичні аспекти перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до Лекції 3.</li> <li>2. Проаналізуйте модель жанрового опису Сюзанни Гьопферіх.</li> <li>3. Визначте комунікативно-прагматичні особливості запропонованих текстів оригіналу.</li> <li>4. Виконайте переклад текстів з урахуванням особливостей цільової аудиторії (роздавальний матеріал).</li> </ol>	2	-	0,77
9	<p><b>Практичне заняття 6</b></p> <p><b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b></p> <p><b>Тема 1.3. Жанрово-стилістичні та комунікативно-прагматичні аспекти перекладу фахових текстів</b></p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Визначте жанрово-стилістичні особливості запропонованих текстів.</li> </ol>	2	-	0,77

	<p>2. Визначте комунікативно-прагматичні особливості запропонованих текстів оригіналу.</p> <p>3. Виконайте переклад текстів з урахуванням особливостей цільової аудиторії (роздавальний матеріал).</p> <p>4. Який прийом перекладу німецькою мовою застосовано у виділеному фрагменті? (тест)</p>			
10	<p><b>Лекція 4</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.4. Моделі перекладацького аналізу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <p>1. Модель факторів у дескриптивній стилістиці  2. Модель прагматичного аналізу текстів  3. Критика перекладу  4. Системно-функціональна модель оцінювання перекладу</p>	-	2	0,77
11	<p><b>Практичне заняття 7</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.4. Моделі перекладацького аналізу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС:</u></p> <p>1. Дайте відповіді на питання до Лекції 4.  2. Проаналізуйте запропоновані фрагменти тексту інструкції з експлуатації відповідно до моделі факторів у дескриптивній стилістиці П. Кусмауля.  3. Виконайте переклад тексту.</p>	2	-	0,77
12	<p><b>Практичне заняття 8</b>  <b>Розділ 1. Перекладацький аналіз тексту оригіналу</b>  <b>Тема 1.4. Моделі перекладацького аналізу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС:</u></p> <p>1. Проаналізуйте запропоновані фрагменти тексту інструкції з експлуатації відповідно до моделі факторів у дескриптивній стилістиці П. Кусмауля.  2. Виконайте переклад тексту.</p>	2	-	0,77

13	<p><b>Лекція 5</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.1. Особливості мікро- та макроперекладу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Алгоритм перекладацької дії</li> <li>2. Прийоми і техніки перекладу: загальний огляд</li> <li>3. Лексичні прийоми перекладу</li> <li>4. Граматичні прийоми перекладу</li> <li>5. Семантичні прийоми перекладу</li> </ol>	-	2	0,77
14	<p><b>Практичне заняття 9</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.1. Особливості мікро- та макроперекладу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на питання до Лекції 5.</li> <li>2. Визначте лексико-граматичні аспекти перекладу фахових текстів (роздавальний матеріал).</li> <li>3. Виконайте переклад запропонованих текстів.</li> </ol>	2	-	0,77
15	<p><b>Практичне заняття 10</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.1. Особливості мікро- та макроперекладу фахових текстів</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виконайте переклад запропонованих текстів.</li> <li>2. Виконайте редагування машинного перекладу.</li> <li>3. Виконайте перекладацький аналіз тексту перекладу. Визначте групу перекладацьких трансформацій (заміни, перестановки, експлікація, імплікація) у виділених напівжирним курсивом місцях.</li> </ol>	2	-	0,77
16	<p><b>Лекція 6</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.2. Редагування текстів перекладу фахової літератури</b></p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Нормативність перекладу.</li> <li>2. Стандартизація термінології та лексикографія.</li> <li>3. Критерії якості перекладу фахових текстів.</li> <li>4. Адекватність перекладу.</li> <li>5. Інформаційні джерела і допоміжні засоби в редагуванні текстів перекладу фахової літератури.</li> </ol>	-	2	0,77



17	<p><b>Практичне заняття 11</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.2. Редагування текстів перекладу фахової літератури</b></p> <p><u>Завдання на СРС</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на питання до Лекції 6.</li> <li>2. Ознайомтеся з темою «Передумови визначення якості перекладу».</li> <li>3. Проаналізуйте текст перекладу запропонованих уривків відповідно до встановлених норм (чіткість / зрозумілість, точність, вплив на адресата).</li> <li>4. Проведіть зіставний аналіз запропонованих текстів оригіналу та перекладу щодо якості виконаного перекладу. За потреби проведіть корегування тексту перекладу.</li> </ol>	2	-	0,77
18	<p><b>Практичне заняття 12</b>  <b>Розділ 2. Технологія перекладу фахових текстів</b>  <b>Тема 2.2. Редагування текстів перекладу фахової літератури</b></p> <p><u>Завдання на СРС</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проведіть зіставний аналіз запропонованих текстів оригіналу та перекладу. Визначте тип перекладацьких помилок у виділених фрагментах (граматичні, повнота і цілісність перекладу, семантичні, стилістичні та прагматичні).</li> <li>2. Проведіть аналіз якості перекладу відповідно до визначених критеріїв (чіткість, точність, вплив на адресата).</li> <li>3. Перекладіть текст українською мовою та відредагуйте його.</li> <li>4. Проаналізуйте переклад українською мовою речень із поширеними означеннями.</li> </ol>	2	-	0,77
19	<p><b>Лекція 7</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b></p> <p>Тема 3.1. Науково-технічний текст як об'єкт перекладознавчих досліджень</p> <p><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Загальна характеристика науково-технічних текстів</li> <li>2. Жанрова характеристика науково-технічних текстів</li> </ol>	-	2	0,77
20	<p><b>Практичне заняття 13</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b></p> <p>Тема 3.1. Науково-технічний текст як об'єкт перекладознавчих досліджень</p> <p><u>Завдання на СРС та література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до лекції 7.</li> <li>2. Вивчіть фахову лексику.</li> </ol>	2	-	0,77

	3. Виконайте переклад текстів.			
21	<p><b>Лекція 8</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b>  Тема 3.2. Переклад первинної науково-технічної літератури</p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особливості перекладу статей у фахових журналах.</li> <li>2. Особливості перекладу монографій.</li> <li>3. Особливості перекладу патентних описів.</li> </ol>	-	2	0,77
22	<p><b>Практичне заняття 14</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b>  Тема 3.2. Переклад первинної науково-технічної літератури</p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до лекції 8.</li> <li>2. Вивчіть фахову лексику до тексту.</li> <li>3. Прочитайте статтю із фахового журналу та визначте в тексті її особливості, на які треба звернути увагу під час перекладу.</li> </ol>	2	-	0,77
23	<p><b>Практичне заняття 15</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b>  Тема 3.2. Переклад первинної науково-технічної літератури</p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте фахову лексику в монографії та виконайте переклад уривку тексту.</li> <li>2. Проаналізуйте переклад українською мовою уривків із патентного опису.</li> </ol>	2	-	0,77
24	<p><b>Лекція 9</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b>  Тема 3.3. Переклад вторинної науково-технічної літератури</p> <p style="text-align: center;"><u>Зміст:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особливості перекладу науково-популярних статей.</li> <li>2. Особливості перекладу підручників.</li> <li>3. Особливості перекладу інструкцій з експлуатації.</li> </ol>	-	2	0,77
25	<p><b>Практичне заняття 16</b>  <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b>  Тема 3.3. Переклад вторинної науково-технічної літератури</p> <p><u>Завдання на СРС:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте відповіді на запитання до лекції 9.</li> </ol>	2	-	0,77

	2. Прочитайте науково-популярну статтю та визначте у тексті її особливості, на які треба звернути увагу під час перекладу. 3. Перекладіть текст українською мовою.			
26	<b>Практичне заняття 17</b> <b>Розділ 3. Переклад науково-технічної літератури</b> Тема 3.3. Переклад вторинної науково-технічної літератури  <u>Завдання на СРС:</u> 1. Виконайте зіставний аналіз тексту оригіналу (ТО) й тексту перекладу (ТП) підручника, обравши перекладацький прийом або техніку перекладу, що застосовано у виділеному фрагменті тексту. 2. Виконайте редагування перекладу, обравши правильний варіант. 3. Проведіть зіставний аналіз німецькомовних та україномовних інструкцій з експлуатації та виконайте редагування.	2	-	0,77
27	<b>Практичне заняття 18</b> Залік	2	-	6
	<b>Домашня контрольна робота (ДКР)</b>	-	-	10
<b>Загальна кількість</b>		<b>36</b>	<b>18</b>	<b>36</b>

## 6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи, як: підготовка до практичних занять і лекцій, а також підготовка ДКР та підготовка до заліку. Час, відведений на кожен із цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Домашня контрольна робота є одним з видів самостійної роботи студентів (СРС), призначена для засвоєння студентом-бакалавром навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять, без участі викладача. Робота виконується протягом семестру і здається на перевірку на 16-му практичному занятті. Домашня контрольна робота містить 3 завдання: перше завдання – відповідь на теоретичне питання, друге і третє завдання – письмовий переклад фахових текстів українською мовою. Отже, ДКР складається із трьох змістових частин, а також титульного аркуша, який повинен містити коротку інформацію про установу, на базі якої виконано роботу, безпосереднього виконавця (факультет, група, П.І.Б здобувача) та перевіряючої особи (науковий ступінь, вчене звання, посада П.І.Б).

Метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів у межах освітнього компонента «Переклад науково-технічної літератури» є виявлення рівня засвоєння теоретичних знань для подальшого вирішення практичних професійних завдань, а також рівня сформованості навичок здійснення адекватного перекладу фахових текстів різних жанрів із поєднанням технології перекладу та постперекладацького редагування. Тематика ДКР та регламент її виконання встановлюється викладачем на початок семестру.

Результати ДКР контролюються викладачем: оцінюються й враховуються в підсумковій атестації студентів з дисципліни. Види контролю: самоконтроль і самокорекція, контроль з боку викладача.

Здобувач відповідає за дотримання встановлених нормативних вимог до індивідуального завдання та терміни його виконання.

## 7. Політика освітнього компонента

### Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і лекціях, тому невідвідування аудиторних занять суттєво знижує рейтинг здобувача.

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи про участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи. Здобувач, який не здав домашню контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня після дати подання ДКР на перевірку повідомити про це і протягом тижня надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У цьому разі йому надається можливість в індивідуальному порядку написати ДКР.

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

### Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

### Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

### Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Переклад науково-технічної літератури» може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

## 8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на лекціях, якість відповідей на теоретичні запитання	27%	3	9	27
2.	Робота на практичних заняттях, якість виконання домашнього завдання	51%	3	17	51
3.	Домашня контрольна робота	22%	22	1	22
	<b>Всього</b>				<b>100</b>

## **ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ**

### **Критерії нарахування балів:**

#### **1. Робота на лекціях**

«відмінно» (3 бали) – повна і правильна відповідь на поставлені запитання, участь в обговоренні лекційного матеріалу, здатність до критичного мислення, володіння мовною та фаховою компетенціями.

«добре» (2,5 бала) – неповна, але правильна відповідь на поставлені запитання, участь в обговоренні лекційного матеріалу, здатність до критичного мислення, володіння мовною та фаховою компетенціями на достатньому рівні.

«задовільно» (2 бали) – неповна відповідь на поставлені запитання із припущенням деяких помилок, здобувач не бере участь в обговоренні лекційного матеріалу, лише відповідає на поставлені запитання, відсутність здатності до критичного мислення, недостатній рівень володіння мовною та фаховою компетенціями.

«незадовільно» (0 балів) – відсутність відповіді на поставлені запитання, здобувач не бере участь в обговоренні лекційного матеріалу, відсутність здатності до критичного мислення, незадовільний рівень володіння мовною та фаховою компетенціями.

#### **2. Робота на практичних заняттях**

«відмінно» (3 бали) – безпомилкове виконання всіх завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє високий рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«добре» (2,5 бала) – безпомилкове виконання більшості завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє належний рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«задовільно» (2 бали) – безпомилкове виконання деяких завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«незадовільно» (0 балів) – неправильне виконання всіх завдань із різних видів перекладацької діяльності без дотримання таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач не демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

#### **3. Домашня контрольна робота**

ДКР містить 3 завдання: перше завдання – відповідь на теоретичне запитання, друге і третє завдання – письмовий переклад фахових текстів українською мовою.

Кожне із завдань оцінюється відповідно до таких критеріїв:

**1. Відповідь на теоретичне запитання – 4 бали** (критерії оцінювання: правильність, повнота, чіткість та грамотність викладу).

«відмінно» (4 бали) – надано правильну, чітку, розгорнуту відповідь із наочними влучними прикладами, представлено безпомилковий виклад із дотриманням стилістичних вимог щодо фахової мови, допускається наявність незначних недоліків.

«добре» (3,5–3 бали) – розкрито суть запитання, надано неповну відповідь із наочними влучними прикладами, достатньо чітко розкрито суть запитання, наявні незначні лексичні, граматичні та стилістичні помилки.

«задовільно» (2,5 бала) – відповідь на запитання сформульовано нечітко зі значними недоліками без наведення прикладів за наявності грубих лексичних, граматичних і стилістичних помилок.

«незадовільно» (0 балів) – надано неправильну відповідь на запитання або відповідь відсутня, наявна велика кількість грубих лексичних, граматичних і стилістичних помилок.

2. **Переклад фахових текстів українською мовою** передбачає виконання перекладу двох німецькомовних фрагментів різножанрових текстів українською мовою, кожен обсягом 1000 др. зн. Кожен переклад оцінюється по 9 балів за такими критеріями: мовна, фахова та галузева компетенції.

«відмінно» (9–8 балів) – здобувач вільно володіє іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, демонструє високий рівень фонових і предметних знань у відповідній галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, обирає влучні перекладацькі відповідники та створює адекватний текст перекладу з урахуванням встановлених норм перекладу фахових текстів.

«добре» (7,5–6,5 бала) – здобувач добре володіє іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, оперує фоновими та предметними знаннями відповідної галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, може обирати перекладацькі відповідники та створювати текст перекладу з урахуванням основних вимог до перекладу фахових текстів.

«задовільно» (6–5,5 бала) – здобувач володіє іноземною та державною мовами на достатньому лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, демонструє задовільний рівень фонових і предметних знань у відповідній галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, може обирати перекладацькі відповідники та створювати текст перекладу з дотриманням деяких вимог до перекладу фахових текстів.

«незадовільно» (0 балів) – здобувач володіє іноземною та державною мовами на недостатньому лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, має незадовільний рівень фонових та предметних знань у відповідній галузі, не вміє здійснювати адекватний переклад, не дотримується існуючих норм щодо якості перекладу.

**Для отримання позитивної оцінки з домашньої контрольної роботи потрібно набрати щонайменше 13 балів.**

Результати поточного контролю та результати перевірки індивідуального завдання оголошуються кожному здобувачу після проведення аудиторного заняття чи перевірки завдання з подальшим виставленням в Електронному кампусі.

### **КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ**

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови отримання календарного контролю
Перший календарний контроль	8-ий тиждень	Поточний рейтинг <b>не менше 16 балів</b> (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Другий календарний контроль	15-ий тиждень	Поточний рейтинг <b>не менше 29 балів</b> (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

## **СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ**

Для отримання заліку з освітнього компонента «Переклад науково-технічної літератури» потрібно мати рейтинг щонайменше 60 балів. Здобувачі, які наприкінці семестру мають рейтинг, менший за 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. З метою посилення зацікавленості студентів у якісному виконанні індивідуальних семестрових завдань рейтингову оцінку з освітнього компонента у разі виконання залікової контрольної роботи визначаємо як суму балів із залікової контрольної роботи та балів із семестрового індивідуального завдання:  $R_{зкр} = R - R_{сз} = 100 - 22 = 78$  балів. Сума балів за залікову контрольну роботу і за індивідуальне завдання є остаточною і вноситься до залікової відомості. При цьому застосовується жорстка рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів.

Залікова контрольна робота виконується на останньому практичному занятті у формі тесту, який складається із 39 запитань типу «Множинний вибір» (кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали, неправильна відповідь – 0 балів). Разом: 78 балів. На виконання тесту відводиться 90 хв.

### **Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою**

Бали	Оцінка за університетською шкалою
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску до семестрового контролю (незадовільна оцінка з ДКР або відсутність ДКР)	Не допущено

## **ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

### **9. Додаткова інформація з освітнього компонента**

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, **набутих у неформальній / інформальній освіті** здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

#### **9.1. Перелік теоретичних питань до ДКР:**

1. Відтворення модальності в перекладі інструкцій з експлуатації.
2. Галузева компетенція перекладача науково-технічних текстів.
3. Граматичні аспекти перекладу науково-технічної літератури.
4. Еквівалентність та адекватність перекладу науково-технічних текстів.
5. Жанрово-стилістичні особливості перекладу науково-технічних текстів.
10. Інформаційні джерела та допоміжні засоби під час редагування текстів перекладу науково-технічної літератури.
11. Компресія у перекладі інструкцій з експлуатації.
12. Комунікативно-прагматичні особливості перекладу науково-технічних текстів.

13. Лексичні особливості перекладу науково-технічних текстів.
14. Нормативність перекладу науково-технічної літератури. Стандартизація термінології та лексикографія.
15. Основні труднощі перекладу науково-технічних текстів.
16. Оцінка якості перекладу науково-технічних текстів.
17. Переклад вторинної науково-технічної літератури на прикладі перекладу підручників.
18. Переклад інструкцій з експлуатації.
19. Переклад первинної науково-технічної літератури на прикладі перекладу наукових статей.
20. Переклад первинної науково-технічної літератури на прикладі перекладу патентних описів.
21. Прагматична специфіка оригіналу під час перекладу науково-технічних текстів.
22. Проблеми перекладу науково-технічної літератури.
23. Проблеми стандартизації під час перекладу науково-технічної літератури.
24. Семантичні аспекти перекладу науково-технічної літератури.
25. Синтаксичні особливості німецьких науково-технічних текстів.
26. Стилістичні і жанрові особливості перекладу науково-технічної літератури.
27. Термінологічні аспекти перекладу науково-технічної літератури.
28. Фахова мова в перекладі науково-технічної літератури.

**Робочу програму освітнього компонента (силабус):**

**Розробник**

Доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук Баклан Ірина Миколаївна

**Ухвалено**

Кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № \_\_ від \_\_\_\_\_ р.)

**Погоджено**

Методичною комісією ФЛ (протокол № \_\_ від \_\_\_\_\_ р.)